

Svensk författningssamling

Lag om försäkringsdistribution

Utfärdad den 20 juni 2018

SFS 2018:1219

Publicerad
den 28 juni 2018

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Tillämpningsområde och uttryck i lagen

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om försäkringsdistribution som gäller för försäkringsförmedlare och försäkringsföretag.

Med försäkringsdistribution avses verksamhet som består i att

1. ge råd om eller föreslå försäkringsavtal eller utföra annat förberedande arbete innan ett försäkringsavtal ingås,
2. ingå ett försäkringsavtal, eller
3. bistå vid förvaltning eller fullgörande av ett försäkringsavtal.

2 § Med försäkringsdistribution avses inte verksamhet som bara består i att

1. hänvisa någon till en försäkringsdistributör eller en försäkringsdistributör till en presumtiv kund,
2. lämna allmän information om försäkring till någon, eller
3. inom ramen för en annan yrkesverksamhet i enskilda fall lämna information eller ge råd om försäkring till någon.

Med försäkringsdistribution avses inte heller att yrkesmässigt handlägga, värdera eller reglera försäkringsfall.

3 § Bestämmelserna om försäkringsdistribution i denna lag gäller även vid distribution av återförsäkring, om inte annat anges.

4 § Bestämmelserna om försäkringsförmedlare i denna lag gäller även anknuten försäkringsförmedlare, sidoverksam försäkringsförmedlare och anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare, om inte annat anges.

5 § För utländska försäkringsdistributörers verksamhet i Sverige gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar. För filialer till utländska försäkringsförmedlare, som är ett avdelningskontor med självständig förvaltning, gäller i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Undantag från lagens tillämpningsområde

6 § Lagen är inte tillämplig på en sidoverksam försäkringsförmedlares försäkringsdistribution, om

¹ Prop. 2017/18:216, bet. 2017/18:FiU45, rskr. 2017/18:427.

1. den distribuerade försäkringen kompletterar en vara eller tjänst och försäkringen täcker risken för

- a) förlust av varan eller funktionsfel i eller skada på varan,
- b) att tjänsten inte kunnat utnyttjas, eller
- c) skada på eller förlust av bagage och andra risker i samband med resa, och

2. den årliga premien för den distribuerade försäkringen inte överstiger ett värde motsvarande 600 euro, beräknat proportionellt på årsbasis, eller

3. premien för den distribuerade försäkringen inte överstiger ett värde motsvarande 200 euro per person, i de fall försäkringen kompletterar en tjänst och den tjänstens varaktighet inte är längre än tre månader.

7 § En försäkringsdistributör ska, när distributionen sker via en sidoverksam försäkringsförmedlare som undantagits från tillämpningen av denna lag enligt 6 §, säkerställa att

1. information tillhandahålls kunden innan försäkringsavtalet ingås, med uppgifter om försäkringsdistributörens identitet och adress och om de förfaranden som avses i 4 kap. 15 § och som gör det möjligt för kunder och andra berörda parter att anmäla klagomål,

2. det införts ändamålsenliga och proportionerliga system som är förenliga med 4 kap. 1 §, 3 § första stycket, 5 och 13 §§ samt 5 kap. 14, 18 och 19 §§ och som beaktar kundens krav och behov innan avtalsförslaget läggs fram, och

3. det produktfaktablad som avses i 5 kap. 13 § lämnas till kunden innan försäkringsavtalet ingås.

Avtalsvillkor som avviker från lagen

8 § Avtalsvillkor som avviker från 4 kap. 1 och 16 §§ får inte åberopas mot kunden eller någon som härleder sin rätt från kunden, i annat fall än när distributionen avser återförsäkring eller försäkring mot stora risker.

Bestämmelserna i 6 kap. 4–6, 10–12, 14 och 15 §§ om information som ska lämnas vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter behöver inte tillämpas, om en försäkringsdistributör och en professionell kund har kommit överens om det. Efter en sådan överenskommelse behöver inte heller 6 kap. 10 och 13–15 §§ tillämpas enligt 7 kap. 1 § vid distribution av vissa pensionsförsäkringar.

Uttryck i lagen

9 § I denna lag betyder

1. *anknuten försäkringsförmedlare*: en försäkringsförmedlare som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag om att distribuera försäkringsprodukter, om dessa produkter inte konkurrerar med varandra och avtalet innebär att försäkringsföretaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada enligt 4 kap. 16 §,

2. *anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare*: en sidoverksam försäkringsförmedlare som har träffat avtal med ett eller flera försäkringsföretag eller försäkringsförmedlare om att distribuera sådana försäkringsprodukter som anges i 20 b och c, om avtalet innebär att försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren är ansvarig för ren förmögenhetsskada enligt 4 kap. 16 §,

3. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet eller annat utländskt organ som har behörighet att besluta om tillstånd för eller registrering av försäkringsförmedlare eller att utöva tillsyn över försäkringsförmedlare,

4. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
5. *EES-försäkringsförmedlare*: en utländsk försäkringsförmedlare vars hemland är ett annat land inom EES och som omfattas av försäkringsdistributionsdirektivet,
6. *ersättning*: en provision, avgift eller annan betalning, inbegripet en ekonomisk ersättning av något slag eller eventuell annan finansiell eller icke-finansiell förmån eller ett incitament, som erbjuds eller betalas ut med avseende på försäkringsdistribution,
7. *filial*: en försäkringsförmedlares agentur eller filial som ligger i ett annat land inom EES än hemlandet,
8. *försäkringsbaserad investeringsprodukt*: en försäkring med ett förfallo- eller återköpsvärde som helt eller delvis är direkt eller indirekt exponerat mot marknadsvolatilitet, med undantag för
 - a) skadeförsäkring,
 - b) livförsäkring där ersättning enligt avtalet endast betalas ut vid dödsfall eller vid invaliditet till följd av skada, sjukdom eller funktionsnedsättning, och
 - c) pensionsförsäkring,
9. *försäkringsdistributionsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/411,
10. *försäkringsdistributör*: en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag,
11. *försäkringsförmedlare*: en fysisk eller juridisk person, med undantag för försäkringsföretag eller deras anställda, som mot ersättning bedriver försäkringsdistribution,
12. *försäkringsförmedlare från tredjeland*: en försäkringsförmedlare vars hemland inte omfattas av försäkringsdistributionsdirektivet,
13. *hemland*:
 - a) om försäkringsförmedlaren är en fysisk person, det land där förmedlaren har sin hemvist,
 - b) om försäkringsförmedlaren är en juridisk person, det land där förmedlarens säte ligger, eller, om förmedlaren enligt nationell rätt inte har något säte, det land där förmedlarens huvudkontor ligger,
14. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,
15. *nära förbindelser*: det som avses i 1 kap. 14 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), med den skillnaden att det som anges där om försäkringsföretag i stället ska avse försäkringsförmedlare,
16. *pensionsförsäkring*: försäkringsavtal som har som främsta syfte att ge inkomst vid pensionering och som berättigar den försäkrade till vissa ersättningar,
17. *professionell kund*: en kund som avses i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
18. *rådgivning grundad på en opartisk och personlig analys*: sådan rådgivning som avses i 4 kap. 2 §,
19. *rådgivning*: tillhandahållande av en personlig rekommendation till en kund, antingen på kundens begäran eller på initiativ av försäkringsdistributören, i fråga om ett eller flera försäkringsavtal,
20. *sidoverksam försäkringsförmedlare*: en försäkringsförmedlare – utom kreditinstitut och värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1.1 och 4.1.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den

26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 – som bedriver försäkringsdistribution som sidoverksamhet, under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) den har inte försäkringsdistribution som huvudsaklig yrkesverksamhet,
b) den distribuerar bara vissa försäkringsprodukter som kompletterar en vara eller en tjänst, och

c) de berörda försäkringsprodukterna omfattar inte livförsäkring eller ansvarsförsäkring, utom när sådant skydd kompletterar den vara eller tjänst som förmedlaren bedriver som huvudsaklig yrkesverksamhet,

21. *skadeförsäkring*: en försäkring som är hänförlig till någon av de försäkringsklasser som anges i 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen,

22. *stora risker*: det som avses i 3 kap. 16 § andra och tredje styckena försäkringsrörelselagen,

23. *tjänstepensionsförsäkring*: en livförsäkring som har samband med yrkesutövning och där utbetalning av försäkringsbelopp (engångsbelopp eller periodiska utbetalningar) beror av att en eller flera personer uppnår eller förväntas uppnå en viss ålder samt försäkringar som meddelas som tillägg till sådana försäkringar,

24. *svensk fysisk person* och *svensk juridisk person*: en fysisk eller juridisk person vars hemland är Sverige,

25. *varaktigt medium*: ett medel som

a) gör det möjligt för kunden att bevara information som riktas till kunden personligen, på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden under en tid som är lämplig med hänsyn till vad som är avsikten med informationen, och

b) tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen, och

26. *värdland*: det land inom EES där en försäkringsförmedlare har en permanent närvaro eller ett etableringsställe eller tillhandahåller tjänster, och som inte är förmedlarens hemland.

2 kap. Tillstånd och registrering samt vissa bestämmelser för försäkringsföretag

Tillstånds- och registreringsplikt

1 § En svensk försäkringsförmedlare får, med de undantag som föreskrivs i detta kapitel, bedriva försäkringsdistribution endast efter tillstånd av Finansinspektionen.

Beslut i fråga om tillstånd ska fattas inom tre månader från det att en fullständig ansökan om tillstånd togs emot.

I 3 kap. finns kompletterande bestämmelser om underrättelse till Finansinspektionen om den svenska försäkringsförmedlaren ska bedriva verksamhet utomlands. I det kapitlet finns också bestämmelser om utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige.

2 § Tillstånd för att bedriva försäkringsdistribution får avse

1. alla slag av försäkringar,
2. bara livförsäkringar, eller
3. bara skadeförsäkringar.

Tillståndet får begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringar som avses i 2 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 19 § 2 samma lag.

3 § Den som har fått tillstånd enligt 1 § att bedriva försäkringsdistribution ska senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har fått laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

4 § För en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare gäller i stället för det som anges i 1–3 §§ att det försäkringsföretag eller den andra försäkringsförmedlare som förmedlaren har ingått avtal med om att distribuera dess försäkringsprodukter ska anmäla förmedlaren för registrering hos Bolagsverket.

Innan anmälan görs, ska anmälaren kontrollera att förmedlaren uppfyller kraven i 7 § första stycket 1–4 och 7 eller 8 § första stycket 1 och 3–5 och andra stycket. Kravet på att de personer som avses i 8 § första stycket 3 även i övrigt ska vara lämpliga för att ingå i ledningen behöver dock inte kontrolleras. Anmälaren ska, genom att begära att ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister visas upp, kontrollera att kraven i 7 § första stycket 2 eller 8 § första stycket 3 i detta avseende är uppfyllda.

I en anmälan om registrering ska det anges om distributionen av försäkringsprodukter ska avse alla slag av försäkringar, bara livförsäkringar eller bara skadeförsäkringar eller om den ska begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller sådana grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 19 § 2 samma lag.

Första–tredje styckena gäller även anknutna försäkringsförmedlare som endast avser att distribuera andra försäkringar än försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sådana pensionsförsäkringar som avses i 7 kap. 1 §.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

5 § En sammanslutning av försäkringsföretag eller försäkringsförmedlare får anmäla en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare för registrering hos Bolagsverket. I sådana fall gäller 4 §.

6 § Anställda hos ett försäkringsföretag eller hos en sådan försäkringsförmedlare som är juridisk person behöver inte ha tillstånd enligt denna lag.

Förutsättningar för tillstånd för en fysisk person

7 § Tillstånd för en svensk fysisk person att bedriva försäkringsdistribution får ges bara om den fysiska personen

1. inte är underårig, försatt i konkurs, har näringsförbud eller förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,

2. inte förekommer i det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister avseende vissa allvarliga förmögenhetsbrott eller viss allvarlig ekonomisk brottslighet och har visat skötsamhet i ekonomiska angelägenheter,

3. har lämplig kunskap och kompetens för den verksamhet som ska bedrivas,

4. uppfyller kraven på fortlöpande fortbildning och yrkesutveckling,

5. omfattas av en försäkring för skadeståndsskyldighet som kan uppkomma om han eller hon åsidosätter sina skyldigheter,

6. även i övrigt är lämplig att bedriva verksamheten, och

7. inte har eller kan väntas komma att få sådana nära förbindelser med någon annan som hindrar en effektiv tillsyn över den fysiska personen.

Första stycket 5 gäller inte för anknutna försäkringsförmedlare som avser att distribuera försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sådana pensionsförsäkringar som anges i 7 kap. 1 §.

Förutsättningar för tillstånd för en juridisk person

8 § Tillstånd för en svensk juridisk person att bedriva försäkringsdistribution får ges bara om

1. den juridiska personen inte är i konkurs eller likvidation,

2. den juridiska personen omfattas av en försäkring för skadeståndsskyldighet som kan uppkomma om den åsidosätter sina skyldigheter,

3. den som ska ingå i den juridiska personens ledning eller vara ersättare för denne uppfyller kraven i 7 § första stycket 2 samt har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en juridisk person som bedriver försäkringsdistribution och även i övrigt är lämplig att ingå i ledningen,

4. anställda som direkt deltar i distributionen av försäkringar för den juridiska personens räkning uppfyller kraven i 7 § första stycket 1–4, och

5. den juridiska personen inte har eller kan väntas komma att få sådana nära förbindelser med någon annan som hindrar en effektiv tillsyn över den juridiska personen.

Den juridiska personen ska kontrollera att förutsättningarna enligt första stycket 4 är uppfyllda. I samband med detta ska den juridiska personen begära att ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister visas upp för att kontrollera att kraven i 7 § första stycket 2 i detta avseende är uppfyllda.

Första stycket 2 gäller inte för anknutna försäkringsförmedlare som avser att distribuera försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sådana pensionsförsäkringar som anges i 7 kap. 1 §.

Vissa bestämmelser om försäkringsföretag

9 § Ett försäkringsföretag ska kontrollera att anställda som direkt deltar i distributionen av försäkringar för företagets räkning uppfyller kraven i 7 § första stycket 1–4. Vid den kontrollen ska 8 § andra stycket tillämpas.

10 § Ett försäkringsföretag som bedriver försäkringsdistribution ska kontrollera att den som ingår i ledningen för företaget eller är ersättare för denne uppfyller kraven i 8 § första stycket 3.

Bemyndiganden

11 § Regeringen får meddela föreskrifter om

1. vilka allvarliga förmögenhetsbrott och vilken allvarlig ekonomisk brottslighet som avses i 7 § första stycket 2, och

2. om hur registerkontrollen enligt 4, 5 och 7–10 §§ ska gå till.

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad en ansökan om tillstånd enligt 1 § och en anmälan om registrering enligt 4 eller 5 § ska innehålla,

2. vad en anmälare enligt 4 eller 5 § ska iaktta vid kontrollen av anknutna sidoverksamhets försäkringsförmedlare eller anknutna försäkringsförmedlare vid anmälan av dessa förmedlare för registrering hos Bolagsverket.

3. vad som avses med skötsamhet i ekonomiska angelägenheter enligt 7 § första stycket 2,

4. vilken kunskap och kompetens samt fortlöpande fortbildning och yrkesutveckling som krävs enligt 7 § första stycket 3 och 4 och 8 § första stycket 4,

5. sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som avses i 7 § första stycket 5 och 8 § första stycket 2,

6. vad som avses med i övrigt lämplig när det gäller att bedriva verksamheten enligt 7 § första stycket 6 och att ingå i ledningen enligt 8 § första stycket 3,

7. vilken insikt och erfarenhet som krävs enligt 8 § första stycket 3,

8. vilka som ska anses ingå i den juridiska personens ledning eller vara ersättare för någon av dem enligt 8 § första stycket 3, och

9. vad den juridiska personen i övrigt ska iaktta enligt 8 § andra stycket i samband med kontroll av anställda.

3 kap. Verksamhet över gränserna

Utländska försäkringsförmedlares verksamhet i Sverige

EES-försäkringsförmedlare

1 § En EES-försäkringsförmedlare får bedriva försäkringsdistribution

1. genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta en filial eller en permanent närvaro här för tid från det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland har tagit emot en underrättelse om förmedlarens avsikt att bedriva försäkringsdistribution genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta filial eller en permanent närvaro här, och

2. från en filial eller en permanent närvaro i Sverige för tid från och med en månad efter det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i försäkringsförmedlarens hemland har tagit emot en underrättelse om förmedlarens avsikt att bedriva försäkringsdistribution från filial eller en permanent närvaro i Sverige, eller tidigare om Finansinspektionen tillåter det.

Finansinspektionen ska genom den behöriga myndigheten i hemlandet upplysa försäkringsförmedlaren om de bestämmelser som gäller för verksamheten här i landet.

När Finansinspektionen har tagit emot en underrättelse enligt första stycket, ska inspektionen snarast bekräfta det till den behöriga myndigheten i hemlandet.

2 § En underrättelse enligt 1 § första stycket ska innehålla uppgift om

1. förmedlarens identitet, adress och person- eller organisationsnummer,
2. kategori av förmedlare och, i förekommande fall, namn på det eller de försäkringsföretag som representeras, och

3. inom vilka försäkringsklasser förmedlaren avser att bedriva försäkringsdistribution.

En underrättelse enligt 1 § första stycket 2 ska därutöver innehålla uppgift om

1. den adress i Sverige där dokument kan beställas, och
2. namn på den person som ska ansvara för ledningen av filialen eller den permanenta närvaron.

3 § En försäkringsförmedlare från tredjeland får efter tillstånd av Finansinspektionen bedriva försäkringsdistribution från en filial eller en permanent närvaro i Sverige.

Tillstånd får ges bara om

1. försäkringsförmedlaren i sitt hemland står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet och den myndigheten har medgett att förmedlaren etablerar sig i Sverige, och

2. det finns skäl att anta att försäkringsförmedlaren uppfyller kraven i 2 kap. 7 eller 8 §.

4 § Tillstånd enligt 3 § får avse

1. alla slag av försäkringar,
2. bara livförsäkringar, eller
3. bara skadeförsäkringar.

Tillståndet får begränsas till att avse en eller flera försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser som avses i 2 kap. 11–13 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) och i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 19 § 2 samma lag.

5 § Den som har fått tillstånd enligt 3 § att bedriva försäkringsdistribution ska senast sex månader efter det att tillstånd beviljades anmäla sig för registrering hos Bolagsverket.

Om anmälan för registrering inte görs inom denna tid eller om Bolagsverket genom beslut som har fått laga kraft avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering, upphör tillståndet att gälla.

Verksamheten får inte påbörjas förrän registrering har skett.

Svenska försäkringsförmedlares verksamhet utomlands

6 § Om en svensk försäkringsförmedlare avser att bedriva försäkringsdistribution i ett annat land inom EES utan att inrätta en filial eller en permanent närvaro där, ska förmedlaren underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen ska innehålla uppgift om

1. förmedlarens identitet, adress och person- eller organisationsnummer,
2. det eller de länder inom EES som försäkringsförmedlaren avser att bedriva verksamhet i,
3. kategori av förmedlare och, i förekommande fall, namn på det eller de försäkringsföretag som representeras, och
4. inom vilka försäkringsklasser förmedlaren avser att bedriva försäkringsdistribution.

Finansinspektionen ska inom en månad från det att underrättelsen togs emot lämna över den till behörig myndighet i det land där verksamheten ska bedrivas.

Finansinspektionen ska skriftligen underrätta försäkringsförmedlaren när den behöriga myndigheten i värdlandet har bekräftat mottagandet av underrättelsen. Inspektionen ska även informera försäkringsförmedlaren om de bestämmelser som gäller för verksamheten i värdlandet och att verksamheten måste vara förenlig med dessa.

7 § Om en svensk försäkringsförmedlare avser att inrätta en filial eller en permanent närvaro i ett annat land inom EES för att bedriva försäkringsdistribution, ska förmedlaren underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas.

Underrättelsen enligt första stycket ska innehålla uppgift om

1. förmedlarens identitet, adress och person- eller organisationsnummer,
2. det eller de länder inom EES som försäkringsförmedlaren avser att bedriva verksamhet i,
3. kategori av förmedlare och i förekommande fall namn på det eller de försäkringsföretag som representeras,
4. inom vilka försäkringsklasser förmedlaren avser att bedriva försäkringsdistribution,
5. den adress i värdlandet där dokument kan beställas, och
6. namn på den person som ska ansvara för ledningen av filialen eller den permanenta närvaron.

8 § Om Finansinspektionen i sådana fall som avses i 7 § anser att det inte finns skäl att ifrågasätta försäkringsförmedlarens organisatoriska struktur eller ekonomiska situation utifrån den planerade distributionsverksamheten, ska inspektionen inom en månad från det att underrättelsen togs emot lämna över den till behörig myndighet i det land där filialen eller den permanenta närvaron ska inrättas.

Finansinspektionen ska skriftligen underrätta försäkringsförmedlaren när den behöriga myndigheten i värdlandet har bekräftat mottagandet av underrättelsen. När Finansinspektionen underrättats av den behöriga myndigheten i värdlandet om de bestämmelser som gäller för verksamheten i det landet, ska inspektionen i sin tur underrätta försäkringsförmedlaren om dessa.

Om Finansinspektionen anser att det inte finns förutsättningar för att lämna över underrättelsen enligt första stycket, ska inspektionen meddela beslut om det inom en månad från det att underrättelsen togs emot.

9 § Om en försäkringsförmedlare avser att ändra något som angetts i underrättelsen enligt 6 eller 7 § när det gäller förmedlarens avsikt att bedriva försäkringsdistribution efter det att verksamheten har inletts, ska förmedlaren skriftligen underrätta Finansinspektionen om detta senast en månad innan ändringen genomförs.

Finansinspektionen ska informera den behöriga myndigheten i värdlandet om ändringen skyndsamt och senast en månad från den dag underrättelsen togs emot.

10 § Om en försäkringsförmedlare har underrättat Finansinspektionen enligt 6 § första stycket, 7 § första stycket eller 9 § första stycket, ska inspektionen anmäla detta till Bolagsverket.

I de fall som avses i 6 § första stycket och 7 § första stycket ska anmälan göras när Finansinspektionen lämnar över underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där filialen eller den permanenta närvaron ska inrättas eller verksamheten ska bedrivas.

I de fall som avses i 9 § första stycket ska anmälan göras när Finansinspektionen har tagit emot underrättelsen om ändring.

Bemyndigande

11 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad en ansökan om tillstånd enligt 3 § ska innehålla.

Grundläggande krav vid försäkringsdistribution

1 § En försäkringsdistributör ska bedriva sin verksamhet enligt god försäkringsdistributionssed och med tillbörlig omsorg ta till vara kundens intressen. Försäkringsdistributören ska handla hederligt, rättvist och professionellt.

Försäkringsdistributören ska anpassa sin rådgivning efter kundens önskemål och behov samt endast rekommendera lösningar som är lämpliga för kunden. Försäkringsdistributören ska avråda en kund som är en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet från att vidta åtgärder som inte kan anses lämpliga med hänsyn till kundens behov, ekonomiska förhållanden eller andra omständigheter.

Villkor för försäkringsförmedlares rådgivning grundad på en opartisk och personlig analys

2 § Om en försäkringsförmedlare har informerat kunden enligt 5 kap. 6 § första stycket 1 om att den tillhandahåller rådgivning grundad på en opartisk och personlig analys, ska förmedlaren lämna rådgivningen efter en analys av ett tillräckligt stort antal försäkringsavtal på marknaden, vilka ska vara tillräckligt diversifierade med avseende på typ och produktleverantörer för att säkerställa att kundens mål på lämpligt sätt kan tillgodoses.

En analys enligt första stycket får inte omfatta försäkringsprodukter som helt eller delvis utvecklats av försäkringsförmedlaren själv, av företag som försäkringsförmedlaren har nära förbindelser med eller av andra företag som förmedlaren har ett sådant rättsligt eller ekonomiskt förhållande till att det finns risk för att rådgivningen inte grundar sig på en opartisk och personlig analys.

Ersättningar från någon annan än kunden

3 § En försäkringsdistributör får inte ta emot ersättning i samband med försäkringsdistributionen från någon annan än kunden, om ersättningen kan motverka att distributören uppfyller kraven i 1 §.

För en försäkringsförmedlare som lämnar rådgivning om försäkring grundad på en opartisk och personlig analys enligt 2 § gäller utöver första stycket även att förmedlaren inte får ta emot och behålla ersättning i samband med försäkringsdistributionen från någon annan än kunden.

Andra stycket gäller inte mindre icke-monetära förmåner som försäkringsförmedlaren har informerat kunden om och som kan höja kvaliteten på tjänsten till kunden och som är av en sådan omfattning och art att de inte kan anses hindra förmedlaren från att uppfylla sina skyldigheter enligt 1 §.

Förbud mot marknadsföring av andra finansiella tjänster och produkter

4 § En försäkringsförmedlare får inte i samband med försäkringsdistribution marknadsföra andra finansiella tjänster och produkter än sådana försäkringar som omfattas av tillståndet enligt 2 kap. 1 § eller registreringen enligt 2 kap. 4 eller 5 §.

Förbudet gäller inte om försäkringsförmedlaren enligt någon annan författning har rätt att tillhandahålla andra finansiella tjänster än de som omfattas av tillståndet eller registreringen enligt denna lag.

5 § En försäkringsdistributörs system för ersättning till anställda som är sysselsatta inom distributörens försäkringsdistribution, inklusive till dem som direkt leder eller ansvarar för detta arbete, ska vara uppbyggt på ett sätt som inte motverkar försäkringsdistributörens förmåga att uppfylla sina skyldigheter enligt 1 §.

Rutiner och riktlinjer för intern kontroll av kunskap och kompetens

6 § En försäkringsdistributör ska ha rutiner och riktlinjer för intern kontroll av att den och dess anställda uppfyller kraven i 2 kap. 7 § första stycket 1–4, 8 § första stycket 1, 3 och 4 samt 9 och 10 §§. Försäkringsdistributören ska inrätta, upprätthålla och uppdatera register för dokumentation av de åtgärder som den vidtar för att uppfylla kraven.

En försäkringsdistributör ska utse en eller flera personer som ansvarar för att distributören fullgör de skyldigheter som anges i första stycket. På begäran av Finansinspektionen ska försäkringsdistributören lämna inspektionen uppgift om namnet på den eller de personerna.

Intern process för produktgodkännande

7 § En försäkringsdistributör som utvecklar försäkringsprodukter för distribution till kunder ska fastställa, tillämpa och löpande se över en process för godkännande av de försäkringsprodukter som den utvecklar. Processen ska även avse betydande förändringar av befintliga försäkringsprodukter.

En försäkringsprodukt eller en betydande förändring av en försäkringsprodukt ska godkännas enligt den process som avses i första stycket innan den marknadsförs eller distribueras till kunder (produktgodkännande).

8 § I processen för produktgodkännande ska det anges en fastställd målgrupp av slutkunder för varje försäkringsprodukt. I processen ska alla relevanta risker för målgruppen bedömas och det ska prövas om den avsedda strategin för distribution av försäkringsprodukten är lämplig för målgruppen.

Försäkringsdistributören ska vidta alla rimliga åtgärder för att de försäkringsprodukter som den utvecklar distribueras till målgruppen.

9 § En försäkringsdistributör ska i processen för produktgodkännande regelbundet se över de försäkringsprodukter som den erbjuder eller marknadsför.

Försäkringsdistributören ska vid översynen

1. beakta vilka händelser som skulle kunna väsentligt påverka riskerna för målgruppen, och
2. bedöma om försäkringsprodukten fortfarande motsvarar målgruppens behov och om den avsedda distributionsstrategin fortfarande är lämplig.

10 § Processen för produktgodkännande enligt 7–9 §§ ska vara proportionerlig och ändamålsenlig i förhållande till de försäkringsprodukter som ska distribueras.

11 § Försäkringsdistributören ska lämna tillräcklig information om sina försäkringsprodukter och om processen för produktgodkännande till de övriga försäkringsdistributörer som ska distribuera produkterna.

En försäkringsdistributör som distribuerar försäkringsprodukter som distributören inte själv utvecklar ska ha rutiner för att få tillgång till sådan

information. En sådan försäkringsdistributör ska skaffa sig god kännedom om de distribuerade försäkringsprodukterna och om de målgrupper som har fastställts.

SFS 2018:1219

12 § Bestämmelserna i 7–11 §§ gäller inte vid distribution av försäkringar mot stora risker.

Korsförsäljning och kopplingsförbehåll

13 § När en försäkringsdistributör erbjuder en kund att ingå ett försäkringsavtal tillsammans med en annan tjänst eller en produkt (korsförsäljning) eller som ett villkor för överenskommelsen (kopplingsförbehåll) och försäkringsavtalet är av underordnad betydelse, ska distributören erbjuda kunden att i stället köpa den andra tjänsten eller produkten utan att ingå försäkringsavtalet.

Första stycket gäller inte om försäkringsavtalet erbjuds tillsammans med

1. investeringstjänster eller investeringsverksamheter som avses i 1 kap. 4 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller

2. betalkonto med grundläggande funktioner som avses i 4 a kap. 1 § betaltjänstlagen (2010:751).

Tillgångar som tillhör kunden

14 § Pengar och andra tillgångar som en försäkringsförmedlare tar emot för en kunds räkning ska hållas avskilda från förmedlarens egna tillgångar.

Klagomålshantering

15 § En försäkringsdistributör ska se till att kunder och andra som är berörda av försäkringsdistributionen på ett lämpligt sätt kan anmäla klagomål mot distributören. Förfarandet för hantering av anmälda klagomål ska vara effektivt. Försäkringsdistributören ska besvara klagomålen snarast möjligt.

Skadestånd

16 § Om en försäkringsförmedlare uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 1 §, ska försäkringsförmedlaren ersätta ren förmögenhetsskada som på grund av detta drabbar en kund, ett försäkringsföretag, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag, ett fondföretag, en förvaltare av alternativa investeringsfonder eller någon som härleder sin rätt från kunden.

Om ett försäkringsföretag uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 1 §, ska försäkringsföretaget ersätta ren förmögenhetsskada som på grund av detta drabbar en kund eller någon som härleder sin rätt från kunden.

17 § Den som vill göra anspråk på skadestånd enligt 16 § ska underrätta försäkringsdistributören inom skälig tid efter det att han eller hon märkt eller borde ha märkt att skada har uppkommit.

Om underrättelse inte görs inom skälig tid, faller rätten till skadestånd enligt denna lag bort. Detsamma gäller om talan inte väcks inom tio år från distributionstillfället.

18 § Skyldigheten enligt 8 kap. 46 a § aktiebolagslagen (2005:551) för styrelsen i ett publikt aktiebolag att årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som har tillstånd enligt 2 kap. 1 §. Detta gäller dock inte i fråga om bolag som endast har en ledamot i styrelsen.

Skyldigheten enligt 8 kap. 46 b § aktiebolagslagen för styrelsen i ett publikt aktiebolag att i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan bolagsorganen gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som har tillstånd enligt 2 kap. 1 §.

Styrelsens ordförande ska bevaka att styrelsen fullgör de uppgifter som anges i denna paragraf.

Bemyndiganden

19 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad en försäkringsdistributör ska iaktta för att uppfylla kraven i 1 §,
2. villkor för rådgivning grundad på en opartisk och personlig analys enligt 2 § och 3 § andra och tredje styckena,
3. hur en ersättning som avses i 3 § första stycket ska vara utformad för att inte motverka att en försäkringsdistributör uppfyller kraven i 1 §,
4. en försäkringsdistributörs ersättningssystem enligt 5 §,
5. vad en försäkringsdistributör ska iaktta för att uppfylla kraven på rutiner och riktlinjer i 6 § första stycket, och
6. vad en försäkringsdistributör ska iaktta enligt 15 § vid hantering av klagomål.

5 kap. Informationskrav och prövning av kundens krav och behov

Allmän information till kunden

1 § En försäkringsdistributör ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om

1. sin identitet och adress och om distributören är försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag,
2. den eller de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsdistributören,
3. huruvida distributören tillhandahåller rådgivning om de försäkringsprodukter som distributören distribuerar, och
4. de möjligheter som finns för kunden att framställa klagomål mot distributören och få en tvist med distributören prövad utanför domstol.

2 § En försäkringsförmedlare ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås informera kunden om

1. det register som förmedlaren är upptagen i och hur registreringen kan kontrolleras,
2. ansvarsförsäkringen, och
3. huruvida förmedlaren agerar för kundens eller ett försäkringsföretags räkning.

3 § En sidoverksam försäkringsförmedlare ska i stället för det som anges i 1 och 2 §§ i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna sådan information som avses i 1 § 1, 2 och 4 samt 2 § 1 och 2. Detsamma gäller en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare med undantag av information som avses i 2 § 2.

4 § En anknuten försäkringsförmedlare och en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare ska i stället för det som anges i 2 § 2 informera kunden om att den försäkringsdistributör med vilken förmedlaren ingått avtal om att distribuera dess försäkringsprodukter är ansvarig för ren förmögenhetsskada enligt 4 kap. 16 §.

5 § En försäkringsförmedlare ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om huruvida förmedlaren har ett kvalificerat innehav i ett försäkringsföretag eller om ett försäkringsföretag eller ett moderbolag till ett försäkringsföretag har ett kvalificerat innehav i försäkringsförmedlaren.

6 § En försäkringsförmedlare ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om huruvida förmedlaren

1. lämnar rådgivning som grundar sig på en opartisk och personlig analys,
2. genom avtal är förpliktad att distribuera försäkringar uteslutande för ett eller flera försäkringsföretags räkning, och
3. distribuerar försäkringar från ett eller flera försäkringsföretag i annat fall än som avses i 1 och 2.

Försäkringsförmedlaren ska, i de fall som avses i första stycket 2 och 3, även ange namnet på försäkringsföretaget eller försäkringsföretagen.

Pris- och ersättningsinformation

7 § En försäkringsförmedlare ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om vilken form av ersättning som förmedlaren får för försäkringsavtalet, vem som betalar ersättningen och storleken på ersättningen eller, om detta inte är möjligt, grunderna för hur ersättningen bestäms.

8 § En sidoverksam försäkringsförmedlare och en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare ska i stället för det som anges i 7 § i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om vilken form av ersättning som förmedlaren får för försäkringsavtalet.

9 § Ett försäkringsföretag ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om vilken form av ersättning som företagets anställda får för försäkringsavtalet.

Information vid förnyelse eller ändring av försäkringsavtal

10 § Information som avses i 1–9 §§ ska lämnas till kunden även vid förnyelse eller ändring av försäkringsavtalet, om det behövs.

Informationskrav och uppföranderegler vid rådgivning och vid försäljning utan rådgivning

11 § En försäkringsdistributör ska innan ett försäkringsavtal ingås

1. klargöra kundens krav och behov i fråga om försäkringsskydd grundat på de uppgifter som kunden har lämnat, och

2. ge kunden objektiv och tydlig information om försäkringsprodukten.

Försäkringsdistributörens skyldigheter enligt första stycket ska anpassas efter typen av kund och produktens komplexitet.

12 § En försäkringsdistributör som tillhandahåller kunden rådgivning innan ett visst försäkringsavtal ingås ska ge kunden en personlig rekommendation, med en förklaring av varför en viss produkt bäst motsvarar kundens krav och behov. Rådgivningen ska anpassas efter typen av kund och produktens komplexitet.

Särskilt formkrav vid distribution av skadeförsäkring

13 § Vid distribution av en skadeförsäkringsprodukt till en enskild kund som är en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet ska försäkringsdistributören i god tid innan ett försäkringsavtal ingås ge kunden information om försäkringsprodukten i form av ett standardiserat produktfaktablad på papper eller annat varaktigt medium. Försäkringsdistributören får tillsammans med produktfaktabladet lämna annan information som distributören är skyldig att lämna till kunden.

Produktfaktabladet ska vara upprättat av utvecklaren av skadeförsäkringsprodukten.

Informationens form

14 § All information, inklusive marknadsföringsmaterial, som en försäkringsdistributör lämnar till kunder ska vara rättvisande och får inte vara vilseledande. Marknadsföringsmaterial ska alltid klart och tydligt kunna identifieras som sådant.

Särskilda bestämmelser om en näringsidkares marknadsföring av produkter och tjänster och vilken information som ska lämnas till kunder finns i marknadsföringslagen (2008:486) och lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

15 § Information som avses i 1–12 §§ ska lämnas avgiftsfritt till kunden i en pappershandling, på ett annat varaktigt medium eller på en webbplats som är tillgänglig för kunden. Informationen ska var klar och begriplig och lämnas på svenska, på ett officiellt språk i det land inom EES där risken är belägen eller där åtagandet görs eller på ett annat språk som distributören och kunden kommer överens om.

Informationen får lämnas på ett annat varaktigt medium än papper endast om

1. det kan anses lämpligt med hänsyn till försäkringsdistributörens och kundens affärsförbindelser, och

2. kunden uttryckligen har valt att få informationen på ett annat varaktigt medium än papper.

Informationen får lämnas på en webbplats endast om

1. den tillställs kunden personligen, eller

2. följande villkor är uppfyllda:

a) det kan anses lämpligt med hänsyn till försäkringsdistributörens och kundens affärsförbindelser,

b) kunden har godtagit att informationen lämnas på en webbplats,

c) kunden på elektronisk väg har underrättats om adressen till webbplatsen och den plats på webbplatsen där kunden kan få tillträde till informationen, och

d) det är säkerställt att informationen är tillgänglig på webbplatsen under en så lång period som kunden rimligen kan förväntas behöva den.

Kunden har alltid rätt att på begäran få informationen avgiftsfritt i en pappershandling.

Undantag för telefonförsäljning

16 § När ett försäkringsavtal ingås per telefon tillämpas inte 1–9, 11, 13 och 15 §§. Försäkringsdistributören ska dock alltid upplysa kunden om vilken typ av information som finns tillgänglig enligt detta kapitel innan ett avtal ingås på sådant sätt. Kunden har alltid rätt att på begäran få den informationen muntligen innan ett avtal ingås. Särskilda bestämmelser om information som ska lämnas till en konsument innan ett avtal ingås per telefon finns i 3 kap. lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

Snarast efter det att ett försäkringsavtal har ingåtts per telefon ska försäkringsdistributören lämna kunden den information som avses i 1–9, 11 och 12 §§ på det sätt som anges i 15 § och ett produktfaktablad enligt 13 §.

Särskilt informationskrav vid anslutning till obligatorisk tjänstepensionsförsäkringsplan

17 § Om en anställd ansluts till en obligatorisk tjänstepensionsplan, ska de försäkringsföretag som omfattas av planen säkerställa att information som avses i 1, 7 och 9 §§ samt 11 § första stycket 2 lämnas till den anställda utan dröjsmål efter anslutningen.

Särskilda informationskrav vid korsförsäljning och kopplingsförbehåll

18 § När ett försäkringsavtal erbjuds tillsammans med en annan, underordnad tjänst eller produkt som inte är en försäkring ska försäkringsdistributören informera kunden om huruvida det är möjligt att köpa de olika delarna separat. Om detta är möjligt ska distributören ge kunden en adekvat beskrivning av delarna samt lämna uppgifter om kostnader och avgifter för varje del.

19 § Om risken eller försäkringsskyddet i ett sådant avtal som erbjuds en kund enligt 18 § skiljer sig från risken eller försäkringsskyddet när de olika delarna köps separat, ska försäkringsdistributören ge kunden en adekvat beskrivning av hur förhållandet mellan delarna förändrar risken eller försäkringsskyddet.

Skyldighet att vidarebefordra information

20 § En försäkringsförmedlare ska till kunden vidarebefordra sådan information om försäkringsavtalet som ett försäkringsföretag är skyldigt att lämna till en försäkringstagare.

Dokumentationsskyldighet

21 § En försäkringsdistributör ska dokumentera vad som förekommit vid distributionstillfället och lämna dokumentationen till kunden.

Undantag från informationsplikten

22 § Bestämmelserna i 1–13 och 21 §§ gäller inte vid distribution av försäkringar mot stora risker eller återförsäkring.

23 § Om information inte tillhandahålls i enlighet med 1–19 §§ ska även marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

Bemyndiganden

24 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. försäkringsdistributörens informationsskyldighet enligt 1–9 §§,
2. villkor för lämnande av information på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats enligt 15 §,
3. vad ett försäkringsföretag ska iaktta för att fullgöra skyldigheten enligt 17 §,
4. vilka informationskrav som ska gälla vid korsförsäljning enligt 18 och 19 §§, och
5. vad en försäkringsdistributör ska iaktta när det gäller dokumentation av försäkringsdistributionen och utlämnande av sådan dokumentation enligt 21 §.

6 kap. Ytterligare krav vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter

Tillämpningsområdet för ytterligare krav

1 § Detta kapitel gäller när försäkringsdistribution avser försäkringsbaserade investeringsprodukter. Bestämmelserna gäller utöver det som anges i 4 och 5 kap.

Försäkringsbaserade investeringsprodukter får inte distribueras av sidoverksammas försäkringsförmedlare eller anknutna sidoverksammas försäkringsförmedlare.

Förebyggande av intressekonflikter

2 § En försäkringsdistributör ska fastställa och tillämpa effektiva organisatoriska och administrativa förfaranden så att alla rimliga åtgärder vidtas för att förhindra att kundernas intressen påverkas negativt av intressekonflikter.

Hantering av intressekonflikter

3 § En försäkringsdistributör ska vidta alla lämpliga åtgärder för att identifiera, förhindra och hantera de intressekonflikter som kan uppkomma mellan distributören, en anknuten försäkringsförmedlare eller någon närstående person till dem och en kund eller mellan kunder i samband med försäkringsdistribution och tillhandahållande av sidotjänster, inklusive intressekonflikter som orsakas av ersättningar eller förmåner från någon annan än kunden, distributörens eget ersättningssystem eller andra incitament.

Om de förfaranden som en försäkringsdistributör har fastställt och tillämpar enligt 2 § och de åtgärder som vidtagits enligt första stycket inte räcker för att förhindra att kundernas intressen kan komma att påverkas negativt, ska distributören informera kunden om arten av eller källan till intressekonflikten i god tid innan ett försäkringsavtal ingås.

Informationen enligt andra stycket ska lämnas på ett varaktigt medium och vara tillräckligt tydlig och detaljerad med hänsyn till typen av kund, för

att kunden ska kunna fatta ett välgrundat beslut när det gäller den försäkringsdistribution där intressekonflikten uppstår.

SFS 2018:1219

Information till kunder

Information om försäkringsdistributionen och om risker

4 § En försäkringsdistributör ska förse kunden med lämplig och lättbegriplig information enligt 5 och 6 §§ i god tid innan ett avtal ingås.

Informationen ska ge kunden rimliga möjligheter att förstå arten av och vilka risker som är förknippade med den försäkringsdistribution och de försäkringsbaserade investeringsprodukter som försäkringsdistributören erbjuder.

Informationen får lämnas i standardiserad form.

Information vid alla typer av försäkringsdistribution

5 § En försäkringsdistributör ska förse kunden med information om

1. försäkringsbaserade investeringsprodukter och föreslagna placeringsstrategier, inbegripet vägledning om och varningar för de risker som är förknippade med investeringar i försäkringarna eller placeringsstrategierna, och
2. alla kostnader och avgifter förknippade med distributionen av den försäkringsbaserade investeringsprodukten, inbegripet kostnaderna för eventuell rådgivning och kostnaderna för den försäkringsbaserade investeringsprodukt som rekommenderas eller marknadsförs till kunden samt hur kunden får betala kostnader och avgifter, inbegripet eventuella betalningar från tredjepart.

Informationen om kostnader och avgifter, inbegripet kostnader och avgifter som har samband med distributionen av den försäkringsbaserade investeringsprodukten, som inte orsakas av förekomsten av underliggande marknadsrisk, ska räknas samman så att kunden kan förstå den totala kostnaden liksom den kumulativa effekten på investeringens avkastning. Om kunden begär det, ska en uppdelning per post göras. Informationen ska i förekommande fall ges till kunden regelbundet, åtminstone årligen, under investeringens varaktighet.

Ytterligare information till kunden när rådgivning tillhandahålls

6 § En försäkringsdistributör som tillhandahåller rådgivning ska, utöver vad som följer av 5 §, informera kunden om följande:

1. om rådgivningen tillhandahålls grundad på en opartisk och personlig analys eller inte,
2. om rådgivningen är baserad på en allmän eller mer begränsad analys av olika försäkringsbaserade investeringsprodukter, och särskilt om urvalet omfattar eller är begränsat till försäkringar helt eller delvis utvecklade av försäkringsdistributören, företag som distributören har nära förbindelser med eller andra företag som distributören har ett sådant rättsligt eller ekonomiskt förhållande till att det kan försämma förutsättningarna för distributören att tillvarata kundens intressen, och
3. om försäkringsdistributören regelbundet kommer att bedöma lämpligheten av de försäkringsbaserade investeringsprodukter som den rekommenderar kunden.

7 § Om information inte tillhandahålls i enlighet med 4–6 §§ ska även marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

Ersättningar till och från tredjepart

8 § En försäkringsdistributör får i samband med distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sidotjänster erbjuda eller ta emot ersättning från någon annan än kunden bara om

1. ersättningen inte har någon negativ inverkan på distributionstjänsten eller försäkringsprodukten, och
2. den inte försämrar försäkringsdistributörens förutsättningar att uppfylla sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse.

9 § En försäkringsdistributör får i samband med distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sidotjänster inte erbjuda eller ta emot ersättning från någon annan än kunden om ersättningen

1. till väsentlig del avser tjänster som ännu inte utförts,
2. till sin storlek baseras på premiebetalningar som ännu inte betalats, eller
3. är av sådan storlek att den står i uppenbart missförhållande till de tjänster som utförs.

Krav på lämplighetsbedömning när rådgivning tillhandahålls

10 § En försäkringsdistributör ska när den tillhandahåller rådgivning om en försäkringsbaserad investeringsprodukt inhämta nödvändiga uppgifter från kunden om dennes kunskaper om och erfarenheter av den specifika typen av produkt eller tjänst samt om dennes ekonomiska situation och mål med investeringen, så att distributören kan rekommendera kunden de försäkringsbaserade investeringsprodukter som är lämpliga för denne.

De uppgifter om kundens ekonomiska situation och investeringsmål som inhämtas ska kunna ligga till grund för försäkringsdistributörens bedömning av kundens risktolerans och möjlighet att klara av förluster.

Om en försäkringsdistributör tillhandahåller rådgivning om en försäkringsbaserad investeringsprodukt tillsammans med investeringsrådgivning enligt 1 kap. 4 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, ska distributören bedöma lämpligheten av överenskommelsen eller paketet som helhet.

Krav på passandebedömning när rådgivning inte tillhandahålls

11 § En försäkringsdistributör ska, när den tillhandahåller någon annan försäkringsdistribution än sådan som avses i 10 §, begära att kunden lämnar uppgifter om sina kunskaper och erfarenheter av den erbjudna eller efterfrågade typen av produkt eller tjänst, så att distributören kan bedöma om den passar kunden. Om en tjänst avser en kombination av tjänster eller produkter ska bedömningen avse överenskommelsen eller paketet som helhet.

Om försäkringsdistributören anser att tjänsten eller produkten inte passar kunden, ska distributören varna kunden för det.

Om en kund inte lämnar uppgifter eller lämnar ofullständiga uppgifter, ska försäkringsdistributören varna kunden att distributören inte kan avgöra om produkten passar kunden.

Varning enligt andra och tredje styckena får lämnas i standardiserad form.

Undantag från krav på passandebedömning

12 § En försäkringsdistributör får tillhandahålla annan försäkringsdistribution än sådan som avses i 10 § utan att uppfylla kraven i 11 §, om

1. distributionen avser någon av följande försäkringsbaserade investeringsprodukter:

a) försäkringsavtal som endast ger investeringsexponering mot sådana finansiella instrument som avses i 9 kap. 25 § första stycket 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och som inte innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå den risk som avtalet är förenad med, eller

b) andra okomplicerade försäkringsbaserade investeringsprodukter,

2. försäkringsdistributionen tillhandahålls på kundens initiativ, och

3. försäkringsdistributören har informerat kunden klart och tydligt om att distributören inte kommer att bedöma om den erbjudna eller tillhandahållna försäkringsbaserade investeringsprodukten eller den tillhandahållna eller erbjudna försäkringsdistributionen passar kunden.

Information enligt första stycket 3 får lämnas i standardiserad form.

Om en kredit beviljas i samband med försäkringsdistributionen för att kunden, genom försäkringsdistributören, ska kunna genomföra en disposition i ett eller flera försäkringsavtal, ska distributören uppfylla kraven i 11 §.

Dokumentation och rapportering till kunder

13 § En försäkringsdistributör ska dokumentera vad distributören och en kund har kommit överens om när det gäller parternas rättigheter och skyldigheter samt övriga villkor för de tjänster som distributören ska utföra åt kunden.

14 § En försäkringsdistributör ska på ett varaktigt medium lämna en tillfredsställande rapportering till kunden om de tjänster som distributören har utfört åt kunden. Rapporteringen ska, i förekommande fall, lämnas regelbundet och innehålla meddelanden och uppgifter om kostnaderna för de dispositioner och tjänster som har utförts för kundens räkning.

15 § En försäkringsdistributör som tillhandahåller rådgivning ska på ett varaktigt medium lämna kunden en tillfredsställande dokumentation som specificerar vilket råd kunden har fått och hur rådet motsvarar kundens preferenser, mål och andra egenskaper (lämplighetsförklaring). Dokumentationen ska lämnas innan ett avtal ingås, om inte villkoren i andra stycket är uppfyllda.

Om ett avtal ingås med hjälp av en teknik för distanskommunikation som hindrar att dokumentationen lämnas i förväg får försäkringsdistributören lämna lämplighetsförklaringen efter det att avtalet har ingåtts, om

1. kunden har godtagit att få lämplighetsförklaringen utan onödigt dröjsmål efter det att avtalet ingåtts, och

2. försäkringsdistributören har erbjudit kunden möjligheten att senare lägga ingåendet av avtalet så att kunden först kan få lämplighetsförklaringen.

Om en försäkringsdistributör har informerat kunden om att distributören kommer att utföra en regelbunden lämplighetsbedömning, ska den regelbundna rapporteringen innehålla en uppdaterad förklaring till hur den försäkringsbaserade investeringsprodukten motsvarar kundens preferenser, mål och andra egenskaper.

Bemyndiganden

16 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilken information som en försäkringsdistributör ska lämna till kunden enligt 4–6 §§,
2. vilka uppgifter en försäkringsdistributör ska lämna till kunden om ersättningar och förmåner som distributören erbjuder eller tar emot av någon annan än kunden enligt 8 och 9 §§, och
3. kriterierna för att bedöma vilka ersättningar och förmåner en försäkringsdistributör får erbjuda eller ta emot av någon annan än kunden enligt 9 §.

7 kap. Ytterligare krav vid distribution av vissa pensionsförsäkringar

Tillämpningsområdet för ytterligare krav

1 § En försäkringsdistributör som bedriver försäkringsdistribution som avser pensionsförsäkringar som har ett förfallo- eller återköpsvärde som helt eller delvis är direkt eller indirekt exponerat mot marknadsvolatilitet, ska i den verksamheten tillämpa 6 kap. 2, 3, 8–10 och 13–15 §§. Bestämmelsen gäller utöver det som anges i 4 och 5 kap.

Pensionsförsäkringar som avses i första stycket får inte distribueras av sidoverksamma försäkringsförmedlare eller anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare.

Bemyndiganden

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om distribution av pensionsförsäkringar som omfattas av 1 § avseende

1. vilka åtgärder en försäkringsdistributör rimligen kan förväntas genomföra och dokumentera enligt 6 kap. 2 och 3 §§ för att förebygga, identifiera, hantera och informera om intressekonflikter när de bedriver försäkringsdistribution,
2. lämpliga kriterier för bestämning av vilka typer av intressekonflikter som riskerar att negativt påverka kundens intressen som avses i 6 kap. 3 §,
3. kriterierna för att bedöma vilka ersättningar och förmåner en försäkringsdistributör får lämna till eller ta emot av någon annan än kunden samt vilka uppgifter som ska lämnas till kunden om ersättningar och förmåner som distributören lämnar till eller tar emot av någon annan än kunden enligt 6 kap. 8 och 9 §§,
4. vad en försäkringsdistributör ska iaktta vid inhämtande av uppgifter och prövning enligt 6 kap. 10 §,
5. dokumentation och rapportering till kunden enligt 6 kap. 13–15 §§, och
6. undantag från de skyldigheter som anges i 1 §.

Registreringsmyndighet

1 § Bolagsverket är registreringsmyndighet för svenska försäkringsförmedlare och för försäkringsförmedlare från tredjeland som avses i 3 kap. 3 §. Hos verket förs register över försäkringsförmedlare, där de uppgifter som enligt lag eller andra författningar ska tas in i register skrivs in.

För registrering av filialer till EES-försäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare från tredjeland, som är ett avdelningskontor med självständig förvaltning, gäller lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

2 § Om en sökande vid anmälan för registrering av försäkringsförmedlarverksamhet inte har följt vad som är föreskrivet om anmälan eller om det finns något annat hinder för registrering, ska Bolagsverket förelägga sökanden att inom en viss tid yttra sig eller göra rättelse. Om föreläggandet inte följs, ska anmälan avskrivas. En upplysning om denna påföljd ska tas in i föreläggandet. Om det fortfarande finns hinder för registrering även efter det att yttrande har lämnats, ska sökanden ges tillfälle att yttra sig över hindret. Finns hindret ändå kvar, ska registrering vägras om det inte finns anledning att besluta om ett nytt föreläggande.

Tillsynen och dess omfattning

3 § Finansinspektionen har tillsyn över att den som i Sverige bedriver försäkringsdistribution följer denna lag och andra författningar som reglerar försäkringsdistributörens verksamhet.

För EES-försäkringsförmedlare och försäkringsförmedlare från tredjeland omfattar tillsynen att verksamheten bedrivs enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten i Sverige.

Finansinspektionen har därutöver tillsyn över svenska försäkringsförmedlare som bedriver försäkringsdistribution i ett annat land inom EES enligt 3 kap. 6 eller 7 §.

4 § Om Finansinspektionen enligt en överenskommelse med en behörig myndighet i ett annat land inom EES har tagit över ansvaret för tillsynen över en EES-försäkringsförmedlare som har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i Sverige, ska Finansinspektionen ha tillsyn över den förmedlarens verksamhet som bedrivs i Sverige.

Om Finansinspektionen ingår en överenskommelse enligt första stycket eller en överenskommelse om att en behörig myndighet i ett annat land inom EES ska ha tillsyn över en svensk försäkringsförmedlare som har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i det landet, ska Finansinspektionen därefter fatta ett beslut i enlighet med överenskommelsen.

Finansinspektionen ska underrätta den berörda försäkringsförmedlaren och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om inspektionen ingår en internationell överenskommelse om överföring av tillsynsansvar.

Upplysningar och undersökningar

5 § Försäkringsdistributörer, EES-försäkringsförmedlare och försäkringsförmedlare från tredjeland som bedriver verksamhet i Sverige är skyldiga att till Finansinspektionen lämna de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande frågor som inspektionen begär.

Finansinspektionen får när den anser att det är nödvändigt genomföra en undersökning hos en försäkringsdistributör, EES-försäkringsförmedlare som bedriver verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 § första stycket 2 eller försäkringsförmedlare från tredjeland.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att vissa uppgifter som enligt första stycket ska lämnas till Finansinspektionen i stället ska lämnas till Statistiska centralbyrån.

6 § Om en svensk försäkringsförmedlare får kännedom om att aktier eller andelar i företaget har förvärvats eller avyttrats på ett sådant sätt att innehavet utgör eller upphör att vara ett kvalificerat innehav, ska förmedlaren snarast möjligt anmäla förvärvet eller avyttringen till Finansinspektionen.

Om en svensk försäkringsförmedlare i annat fall får kännedom om att den har nära förbindelser med någon annan, ska förmedlaren snarast möjligt anmäla det till Finansinspektionen.

Om en anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare eller en anknuten försäkringsförmedlare som inte förmedlar försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sådana pensionsförsäkringar som avses i 7 kap. 1 § har nära förbindelser med någon annan gäller i stället för första och andra styckena att det ska anmälas till Finansinspektionen enligt fjärde stycket.

Den försäkringsförmedlare som har anmält en annan försäkringsförmedlare eller det försäkringsföretag som har anmält en försäkringsförmedlare för registrering hos Bolagsverket ska göra anmälan enligt tredje stycket snarast möjligt från det att förmedlaren eller företaget får kännedom om den nära förbindelsen.

Internationellt samarbete

7 § Finansinspektionen ska i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med behöriga myndigheter, Europeiska kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

Tystnadsplikt

8 § Den som är eller har varit knuten till en försäkringsdistributör som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja en uppgift i en anmälan eller en utsaga om en misstänkt överträdelse av en bestämmelse som gäller för verksamheten, om uppgiften kan avslöja anmälarens eller den utpekade personens identitet.

I det allmänna verksamheten tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Revisor

9 § Om en svensk försäkringsförmedlare enligt lag ska utse revisor, får Finansinspektionen förordna en revisor att med övriga revisorer delta i revisionen av försäkringsförmedlaren. Inspektionen får när som helst återkalla ett sådant förordnande och utse en ny revisor.

Revisorn har rätt till skäligt arvode av försäkringsförmedlaren för sitt arbete. Arvodets storlek bestäms av Finansinspektionen.

10 § Försäkringsdistributörer, EES-försäkringsförmedlare som bedriver verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 § första stycket 2 och försäkringsförmedlare från tredjeland som har inrättat filial i Sverige ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet med anknytning till denna lag samt Statistiska centralbyråns verksamhet enligt lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.

Finansinspektionen får även ta ut avgifter från EES-försäkringsförmedlare som omfattas av en överenskommelse enligt 4 § första stycket.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar och anmälningar enligt denna lag.

Bemyndiganden

11 § Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i 10 §.

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar en försäkringsdistributör, en EES-försäkringsförmedlare eller en försäkringsförmedlare från tredjeland, ska lämna enligt 5 § till Finansinspektionen samt när och hur upplysningarna ska lämnas.

9 kap. Ingripanden

Ingripande mot försäkringsdistributörer och vissa fysiska personer

1 § Om en svensk försäkringsdistributör har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller annan författning som reglerar försäkringsdistributörens verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska då besluta ett föreläggande om att göra rättelse inom en viss tid, ett förbud att verkställa ett beslut eller en anmärkning. Om en försäkringsförmedlares överträdelse är allvarlig, ska tillståndet återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Om en svensk försäkringsförmedlare bedriver försäkringsdistribution i ett annat land inom EES enligt 3 kap. 6 eller 7 § och har åsidosatt sina skyldigheter enligt lag eller annan författning som reglerar försäkringsförmedlarens verksamhet i det landet ska Finansinspektionen, efter underrättelse från den behöriga myndigheten där, ingripa mot förmedlaren på ett sätt som anges i andra stycket. Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i det landet om vilka åtgärder som har vidtagits.

Om en svensk försäkringsförmedlare har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i ett annat land inom EES och omfattas av en överenskommelse om att den behöriga myndigheten i det landet ska ha tillsyn över förmedlaren får Finansinspektionen ingripa mot förmedlaren när det gäller en överträdelse som denne har gjort sig skyldig till i sin verksamhet i det landet endast genom att utfärda en anmärkning, meddela en varning eller återkalla tillståndet.

2 § Finansinspektionen ska besluta att ingripa mot någon som ingår i en svensk försäkringsförmedlares styrelse, är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder försäkringsförmedlaren, eller är ersättare för någon av dem, om försäkringsförmedlaren

1. bedriver försäkringsdistribution i Sverige och inte uppfyller kraven på tillstånd eller registrering i 2 kap.,

2. har fått tillstånd att bedriva försäkringsdistribution genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

3. för distribution av försäkringar använder någon som inte har rätt att bedriva försäkringsdistribution eller att distribuera sådana försäkringar som distributionen avser,

4. har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av 4 kap. 1–3, 5–11 eller 13 §§, 5 kap. 1–8, 10–16 eller 18–21 §§, 6 kap. 1–6 eller 8–15 §§ eller 7 kap. 1 §, eller

5. har befunnits ansvarig för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen.

Ett ingripande sker genom ett beslut om

1. att personen i fråga under en viss tid, dock lägst tre år och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en försäkringsdistributör, eller

2. sanktionsavgift.

3 § Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett svenskt försäkringsförenings styrelse, är dess verkställande direktör eller är ersättare för någon av dem, om försäkringsföreningsstyrelsen

1. för distribution av försäkringar använder någon som inte har rätt att bedriva försäkringsdistribution eller att distribuera sådana försäkringar som distributionen avser,

2. har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av 2 kap. 9 eller 10 §, 4 kap. 1, 3, 5–11 eller 13 §§, 5 kap. 1, 9–19 eller 21 §§, 6 kap. 1–6 eller 8–15 §§ eller 7 kap. 1 §.

Ett ingripande sker genom ett beslut om

1. att personen i fråga under en viss tid, dock lägst tre år och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en försäkringsdistributör, eller

2. sanktionsavgift.

4 § Ett ingripande enligt 2 eller 3 § får ske bara om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

5 § Vid val av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,

2. försäkringsdistributören gör rättelse eller, i fall som avses i 2 eller 3 §, den fysiska personen i försäkringsdistributörens ledning verkat för att distributören gör rättelse, eller

3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot försäkringsdistributören eller den fysiska personen i försäkringsdistributörens ledning och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

6 § När ett beslut om ingripande ska fattas ska det i försvårande riktning beaktas om försäkringsdistributören tidigare har begått en överträdelse eller, i fall som avses i 2 eller 3 §, om den fysiska personen i försäkringsdistributörens ledning tidigare orsakat en sådan överträdelse.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. försäkringsdistributören eller den fysiska personen i distributörens ledning i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. distributören snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen i distributörens ledning snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

7 § Finansinspektionen ska besluta att återkalla en svensk försäkringsförmedlares tillstånd om förmedlaren

1. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat bedriva sådan verksamhet som tillståndet avser,

2. har förklarat sig avstå från tillståndet, eller

3. under en sammanhängande tid av sex månader inte har bedrivit sådan verksamhet som tillståndet avser.

Om en försäkringsförmedlares tillstånd ska återkallas på grund av sådana omständigheter som avses i första stycket 2 eller 3, får Finansinspektionen, innan tillståndet återkallas, först pröva om det finns skäl att ingripa mot försäkringsförmedlaren enligt detta kapitel och, om det finns sådana skäl, besluta om ett ingripande.

I de fall som avses i första stycket 1 och 3 får i stället varning meddelas, om det är tillräckligt.

8 § Om någon som ingår i en svensk försäkringsförmedlares styrelse eller är dess verkställande direktör inte uppfyller de krav som anges i 2 kap. 8 § första stycket 3, ska Finansinspektionen återkalla försäkringsförmedlarens tillstånd. Det får dock ske bara om inspektionen först har beslutat att anmärka på att personen ingår i styrelsen eller är verkställande direktör och han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid om högst tre månader har förflutit efter det att anmärkningen gjordes, fortfarande finns kvar i styrelsen eller som verkställande direktör.

I stället för att återkalla tillståndet får Finansinspektionen besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör inte längre får kvarstå i sin befattning. Finansinspektionen får då förordna en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess försäkringsförmedlaren har utsett en ny styrelseledamot eller verkställande direktör.

9 § När det gäller anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare och anknutna försäkringsförmedlare som inte distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sådana pensionsförsäkringar som avses i 7 kap. 1 § ska det som anges i 1, 7 och 8 §§ om återkallelse av tillstånd i stället avse återkallelse av registrering.

10 § Ett beslut om återkallelse av försäkringsförmedlares tillstånd får förenas med förbud att fortsätta verksamheten.

11 § Om Finansinspektionen har beslutat att återkalla tillståndet eller registreringen för en försäkringsförmedlare, ska inspektionen snarast underrätta Bolagsverket om detta.

12 § Om Finansinspektionen har beslutat att återkalla tillståndet för en försäkringsförmedlare som har underrättat inspektionen enligt 3 kap. 6 § första stycket eller 7 § första stycket och inspektionen har lämnat över underrättelsen till den behöriga myndigheten i det land där filialen ska

inrättas eller verksamheten ska bedrivas, ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten om återkallelsen.

När det gäller anknutna sidoverksammar försäkringsförmedlare eller anknutna försäkringsförmedlare som inte distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter eller sådana pensionsförsäkringar som avses i 7 kap. 1 § ska det som anges i första stycket om Finansinspektionens beslut om återkallelse av tillstånd i stället avse inspektionens återkallelse av registrering.

Första och andra styckena gäller också om Finansinspektionen, i stället för att återkalla tillståndet eller registreringen, har meddelat en varning.

Sanktionsavgift

13 § Om en svensk försäkringsdistributör, en EES-försäkringsförmedlare som omfattas av en sådan överenskommelse som avses i 8 kap. 4 § första stycket eller en försäkringsförmedlare från tredjeland har meddelats beslut om anmärkning eller varning, får Finansinspektionen besluta om sanktionsavgift.

14 § För juridiska personer ska sanktionsavgiften uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av omsättningen närmast föregående räkenskapsår för en försäkringsdistributör, en EES-försäkringsförmedlare som omfattas av en överenskommelse enligt 8 kap. 4 § första stycket eller en försäkringsförmedlare från tredjeland eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,

2. två gånger den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. ett belopp som per den 23 februari 2016 i kronor motsvarade fem miljoner euro.

Om överträdelsen har skett under det första verksamhetsåret eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget därefter inte uppfyller kraven i 6 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 8 kap. 3 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller 4 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Avgiften tillfaller staten.

15 § Vid ingripande mot en försäkringsförmedlare som är en fysisk person och vid ingripande enligt 2, 3, 30 eller 31 § ska sanktionsavgiften som högst fastställas till det högsta av

1. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp som per den 23 februari 2016 i kronor motsvarade 700 000 euro.

Vid överträdelser av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen kan sanktionsavgiften, i stället för vad som anges i första stycket 2, bestämmas till högst ett belopp som per den 25 juni 2015 i kronor motsvarade fem miljoner euro.

Avgiften tillfaller staten.

16 § När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 5 § första stycket och 6 § samt till den fysiska eller juridiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av regelöverträdelsen.

Sanktionsföreläggande

17 § Frågor om ingripanden mot fysiska personer enligt 2 §, 3 §, 30 § tredje stycket och 31 § andra stycket prövas av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som har fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

18 § Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. den fysiska person som föreläggandet avser,
2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att känneteckna den,
3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och
4. den sanktion som föreläggs personen.

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som Finansinspektionen anger.

19 § Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos allmän förvaltningsdomstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot försäkringsdistributören för samma överträdelse.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

20 § En sanktion enligt 2 §, 3 §, 30 § tredje stycket och 31 § andra stycket får beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den som sanktionen riktas mot inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Förseningsavgift

21 § Om en svensk försäkringsdistributör, en EES-försäkringsförmedlare eller en försäkringsförmedlare från tredjeland inte i tid lämnar de upplysningar som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 kap. 12 §, får Finansinspektionen besluta att denne ska betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Verkställighet och beslut om sanktionsavgift eller förseningsavgift

22 § Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

23 § Finansinspektionens beslut om sanktionsavgift eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 22 §.

24 § Om sanktionsavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 22 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

25 § En sanktionsavgift eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

Föreläggande mot försäkringsdistributörer som använder sig av obehöriga försäkringsförmedlare

26 § Om en försäkringsdistributör för försäkringsdistribution använder någon som inte är berättigad att bedriva försäkringsdistribution, ska Finansinspektionen förelägga försäkringsdistributören att upphöra med detta. Detsamma gäller om en försäkringsdistributör använder någon som inte är berättigad att distribuera sådana försäkringar som distributionen avser.

Ingripande mot EES-försäkringsförmedlare

27 § Om en EES-försäkringsförmedlare som bedriver verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 § första stycket 2 har åsidosatt sina skyldigheter enligt 4–7 kap. eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 kap. 19 §, 5 kap. 24 §, 6 kap. 16 § eller 7 kap. 2 §, får Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen får förelägga EES-försäkringsförmedlaren att göra rättelse.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda EES-försäkringsförmedlaren att bedriva försäkringsdistribution här i landet.

Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i EES-försäkringsförmedlarens hemland, Europeiska kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna bestämmelse.

28 § Om en EES-försäkringsförmedlare som bedriver verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 § första stycket 2 på annat sätt än som anges i 27 § har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller annan författning som reglerar förmedlarens verksamhet här i landet, får Finansinspektionen begära att den behöriga myndigheten i EES-försäkringsförmedlarens hemland ska vidta åtgärder mot förmedlaren.

Finansinspektionen får också hänskjuta ärendet till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten i enlighet med artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG.

Första och andra styckena gäller även i de fall en EES-försäkringsförmedlare som bedriver verksamhet i Sverige enligt 3 kap. 1 § första stycket 1 har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt annan författning som reglerar förmedlarens verksamhet här i landet.

29 § Finansinspektionen får utöver vad som anges i 28 § förelägga EES-försäkringsförmedlaren att göra rättelse om

1. den behöriga myndigheten i förmedlarens hemland, efter en begäran enligt 28 § första stycket, inte ingriper eller om ingripandet visar sig vara otillräckligt,

2. förmedlaren har gjort sig skyldig till överträdelse av en bestämmelse som enligt föreskrifter med stöd av 36 § ska anses ha särskild betydelse för konsumentskyddet eller något annat skyddat allmänintresse och ett omedelbart ingripande krävs, eller

3. förmedlarens verksamhet allvarligt skadar konsumentskyddet i allmänhet och förmedlarens hemland kan antas vara ett annat land inom EES i syfte att kringgå regler som gäller för att bedriva försäkringsdistribution här i landet.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda EES-försäkringsförmedlaren att bedriva försäkringsdistribution här i landet.

Finansinspektionen ska underrätta behörig myndighet i EES-försäkringsförmedlarens hemland, Europeiska kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om åtgärder som har vidtagits med stöd av första stycket. Den behöriga myndigheten i EES-försäkringsförmedlarens hemland ska därutöver informeras innan åtgärder vidtas med stöd av första stycket 1 eller 3.

Ingripande vid internationell överenskommelse om överföring av tillsynsansvar

30 § Om Finansinspektionen enligt en överenskommelse med en behörig myndighet i ett annat land inom EES har tagit över ansvaret för tillsynen över en EES-försäkringsförmedlare som har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i Sverige, får inspektionen ingripa mot förmedlaren om denne i sin verksamhet här i landet inte uppfyller kraven i 2 kap. 7 eller 8 § eller har gjort sig skyldig till en överträdelse av någon av bestämmelserna i 4–7 kap. eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 kap. 19 §, 5 kap. 24 §, 6 kap. 16 § eller 7 kap. 2 §.

Finansinspektionen får då utfärda ett föreläggande att göra rättelse, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig får Finansinspektionen förbjuda EES-försäkringsförmedlaren att bedriva försäkringsdistribution här i landet eller, om det är tillräckligt, meddela en varning.

Om verksamheten i Sverige bedrivs genom en filial, ska Finansinspektionen ingripa mot filialens verkställande direktör med tillämpning av 2 och 4 §§.

Ingripande mot försäkringsförmedlare från tredjeland

31 § Om en försäkringsförmedlare från tredjeland bedriver försäkringsdistribution i Sverige, ska 1 och 7 §§ tillämpas på verksamheten här i landet.

Finansinspektionen ska ingripa mot filialens verkställande direktör med tillämpning av 2 och 4 §§.

Finansinspektionen ska underrätta behörig myndighet i hemlandet om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

Ingripande mot den som saknar tillstånd eller registrering

32 § Om någon bedriver försäkringsdistribution i Sverige utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten. Detsamma gäller om en försäkringsdistributör distribuerar försäkringar av ett slag som denne inte är berättigad att distribuera.

Är det osäkert om verksamheten omfattas av lagen, får Finansinspektionen förelägga den som bedriver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om lagen är tillämplig.

SFS 2018:1219

Förbud mot att bedriva sidoverksamhet

33 § Om det finns särskilda skäl får Finansinspektionen förbjuda en försäkringsförmedlare att bedriva sidoverksamhet.

Ingripande mot ägare

34 § Om en svensk försäkringsförmedlare har nära förbindelser med någon annan och det hindrar en effektiv tillsyn över förmedlaren, får Finansinspektionen förelägga innehavare av sådana aktier eller andelar i försäkringsförmedlaren som medför att förbindelserna är nära, att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att hinder för tillsynen inte längre föreligger.

Vite

35 § Finansinspektionen får förena ett beslut om föreläggande enligt denna lag med vite.

Bemyndigande

36 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka författningar som enligt 29 § första stycket 2 ska anses ha särskild betydelse för konsumentskyddet eller något annat skyddat allmänintresse.

10 kap. Överklagande

Överklagande av Finansinspektionens beslut

1 § Finansinspektionens beslut enligt 9 kap. 17 § och beslut enligt 9 kap. 32 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Överklagande av Bolagsverkets beslut

2 § Bolagsverkets beslut att avskriva en anmälan eller att vägra en registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2018.
 2. Bestämmelsen i 7 kap. 1 § ska dock vid distribution av tjänstepensionsförsäkring tillämpas för tid från och med den 1 oktober 2019.
 3. Genom lagen upphävs lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.
 4. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för
 - a) överträdelser som görs före den 1 oktober 2018,
 - b) överklagande av beslut som har meddelats före den 1 oktober 2018, och
 - c) handläggning av överklaganden av beslut som har meddelats före den 1 oktober 2018.

5. Denna lag tillämpas inte på

a) avtal om försäkringsförmedling som har ingåtts före den 1 oktober 2018 och som avser försäkringsavtal som har ingåtts före det datumet, och

b) försäkringsavtal som har ingåtts före den 1 oktober 2018.

Om en försäkringsdistributör godtar en förlängning av ett sådant avtal som avses i b) eller vidtar en försäkringsdistributionsåtgärd som är hänförlig till avtalet efter den 1 oktober 2018, tillämpas dock denna lag.

6. Denna lag tillämpas första gången i förhållande till ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som inte är en medlemsstat i Europeiska unionen från den tidpunkt då försäkringsdistributionsdirektivet införlivas i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

7. Ett tillstånd att utöva försäkringsförmedling enligt den upphävda lagen gäller som ett tillstånd att bedriva försäkringsdistribution som försäkringsförmedlare enligt denna lag. En registrering som försäkringsförmedlare enligt den upphävda lagen gäller som en registrering enligt denna lag.

8. En försäkringsförmedlare som den 1 oktober 2018 har tillstånd att utöva sidoverksamhet enligt 5 kap. 1 § den upphävda lagen får utöva sådan sidoverksamhet, med undantag för verksamhet som avser investeringsrådgivning om premiepension, till och med den 1 januari 2019 eller, om en ansökan om tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden har getts in till Finansinspektionen före den tidpunkten, till dess ansökan prövats slutligt.

9. En anknuten försäkringsförmedlare enligt 1 kap. 10 § 1 a den upphävda lagen som den 1 oktober 2018 distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter eller pensionsförsäkringar som avses i 7 kap. 1 § denna lag får bedriva verksamheten utan tillstånd till och med den 1 juli 2019 eller, om ansökan om tillstånd att bedriva försäkringsdistribution som anknuten försäkringsförmedlare har getts in till Finansinspektionen före den tidpunkten, till dess ansökan prövats slutligt.

För övriga sådana anknutna försäkringsförmedlare som avses i 1 kap. 10 § 1 a den upphävda lagen gäller en registrering som anknuten försäkringsförmedlare som en registrering som anknuten försäkringsförmedlare enligt denna lag.

10. En registrering som anknuten försäkringsförmedlare enligt 1 kap. 10 § 1 b den upphävda lagen gäller som en registrering som anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare enligt denna lag.

11. En underrättelse från en utländsk försäkringsförmedlare från ett annat land inom EES enligt 3 kap. 1 § den upphävda lagen om att bedriva verksamhet i Sverige gäller som en underrättelse enligt 3 kap. 1 § denna lag.

12. En försäkringsförmedlare som den 1 oktober 2018 har tillstånd eller registrering att utöva försäkringsförmedling enligt den upphävda lagen ska senast den 23 februari 2019 uppfylla kompetenskraven i 2 kap. 7 § första stycket 3 och 4 och 8 § första stycket 3 och 4 denna lag samt i föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 12 § 4 och 7 denna lag.

På regeringens vägnar

YLVA JOHANSSON

PER BOLUND
(Finansdepartementet)